

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 69.594/1

van 6 juli 2021

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer, wat betreft inrichtingen en aankopen in het kader van natte natuur’

Op 11 juni 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer, wat betreft inrichtingen en aankopen in het kader van natte natuur’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 1 juli 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPS en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 juli 2021.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 ‘betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer’ te wijzigen, teneinde tijdelijk het inrichten en aankopen van natte natuur¹ te bevorderen.

Hiertoe wordt de samenstelling van het subsidiedossier gewijzigd (artikelen 1 en 2 van het ontwerp), wordt in een hoger subsidieplafond voor de voorbereiding en begeleiding van werken, waaronder studies, voorzien (artikel 3), wordt de verhoogde aankoopsubsidie voor een terrein dat bebost zal worden, in de tijd beperkt en wordt er een verhoogde aankoopsubsidie ingevoerd voor gronden bestemd om natte natuur te realiseren (artikel 4).

3. De ontworpen regeling ontleent rechtsgrond aan artikel 16*sedecies* van het decreet van 21 oktober 1997 ‘betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’.

VORMVEREISTEN

4. Gevraagd of het ontwerp werd aangemeld bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), antwoordde de gemachtigde:

“Het Vlaamse Gewest meent dat er in hoofdorde geen sprake is van staatssteun. Indien de subsidie toch gekwalificeerd moet worden als steun in de zin van artikel 107 VWEU, moet de steun toch niet worden aangemeld bij de Europese Commissie omdat ze vrijgesteld is van aanmelding op grond van artikel 53 van de Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (hierna, de ‘Groepsvrijstellingsverordening’).”

¹ Gronden voor natte natuur zijn volgens het ontwerp “stukken land die jaarrond of seizoenaal bedekt of verzadigd zijn met water of gronden die na herstel van de ecohydrologische situatie jaarrond of seizoenaal bedekt of verzadigd zijn met water. Ze vormen vaak de link tussen land- en waterhabitats” (artikel 4 van het ontwerp, ontworpen artikel 35, vierde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017).

De voorwaarden van de regeling dienen te worden aangepast, dit ofwel om uit te sluiten dat de subsidie kan worden gekwalificeerd als staatssteun aan een onderneming, ofwel om te garanderen dat aan artikel 53 en de gemeenschappelijke bepalingen van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 ‘waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard’ wordt voldaan. Zo niet zal het ontwerp moeten worden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, lid 3, VWEU.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKING

5. Om nadere toelichting gevraagd, wat de verhouding betreft tussen de begrippen “natte natuur” en “waterrijke gebieden” overeenkomstig artikel 2, 20°, van het decreet van 21 oktober 1997, antwoordde de gemachtigde:

“Mbt de definitie van waterrijke gebieden: 20° waterrijke gebieden: gebieden met moerassen, vennen, veen- of plasgebieden, natuurlijk of kunstmatig, blijvend of tijdelijk, met stilstaand of stromend water, zoet, brak of zout, met inbegrip van zeewater, waarvan de diepte bij eb niet meer is dan zes meter;

Waterrijke gebieden zijn gebieden waarvan een groot deel natte natuur is. Bij de definitie van natte natuur is vooral gefocust op herstel en de ontwikkeling van natte natuur en het criterium van een bijdrage aan het duurzaam herstellen van de watersystemen - natuurlijke waterhuishouding. De definitie van natte natuur omvat bijgevolg alle natuurstreefbeelden van moerassen en veengebieden maar niet van vennen en plasgebieden. De aanleg van vennen en plassen op zich draagt niet overal bij tot het herstellen van de watersystemen. In een aantal situaties verstoort de aanleg van plassen zelfs de natuurlijke waterhuishouding en kan zelfs tot verdroging leiden. Kunstmatig natte natuur en tijdelijke natte natuur zijn niet meegenomen omdat deze niet bijdragen aan een duurzaam herstel van watersystemen/natuurlijke waterhuishouding. Stromend water is niet meegenomen omdat dit veronderstelt dat je extra beken, grachten en dergelijke meer gaat aanleggen. Zeewater is niet opgenomen omdat dit niet volledig behoort tot de bevoegdheid van het Vlaams gewest.”

De toelichting van de gemachtigde bevat verschillende elementen die niet uit de tekst van de ontworpen regeling zelf blijken. In het belang van de rechtszekerheid en de duidelijkheid wordt de omschrijving van de notie “natte natuur” in de tekst van het ontwerp best nader bijgewerkt in het licht van de door de gemachtigde verstrekte toelichting.

BIJZONDERE OPMERKINGAanhef

6. Rekening houdend met hetgeen met betrekking tot de rechtsgrond voor de ontworpen regeling is opgemerkt *sub* 3, dient onder de rubriek “Rechtsgronden” in de aanhef van het ontwerp de verwijzing naar de artikelen 16*bis*, § 1, 16*decies*, § 1, tweede lid, § 2, vijfde lid, en § 4, en 16*duodecies*, 4°, van het decreet van 21 oktober 1997 te worden geschrapt.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME